

Свистун Валентина Іванівна
д.пед.н., доцент

ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ КЕРІВНИКА ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сукупність індивідуально-психічних якостей керівника складають найбільш важливу категорію передумов, які суттєво впливають на ефективність його управлінської діяльності. Основні підходи до здійснення управлінських функцій, вибір ним управлінського стилю, характеристики процесу ділового спілкування та кар'єрного просування суттєво визначаються його належністю до певного психологічного типу особистості, що, на думку швейцарського психолога та психіатра К.Г. Юнга, автора теорії психологічних типів, залежить від вроджених властивостей людини.

Стиль діяльності кожного керівника, залежно від змісту та умов діяльності, значною мірою залежить від типу вищої нервової діяльності, тобто сила, врівноваженість і рухливість нервової системи виявляються по-різному і відіграють позитивну чи негативну роль. Отже, при підготовці менеджера до здійснення управлінських функцій потрібно зважати на особливості темпераменту як одного з основних понять психофізіології.

Керівник, залежно від його психологічного типу особистості, відчуває потяг до того чи іншого стилю управління. Так, управлінці з розвинутими ознаками логіки й сенсорики, переважно, налаштовані на волюнтаристські методи керівництва, одночасно приділяючи увагу матеріальним стимулам для працівників і налагодженості виробничого процесу.

Наявність ірраціональності й сенсорики, як сильних якостей у керівника, свідчить про менші авторитарні нахили, більшу гнучкість в управлінні, схильність до популізму, орієнтацію на соціальні програми у

збиток виробництву.

Поєднання ірраціональності з інтуїцією створює управлінця, який має тенденцію довіряти своїм підлеглим, нехтувати контролем і дисципліною, делегувати більшість своїх повноважень заступникам, не вміє вести конкурентну боротьбу на ринку, проявляє недостатню увагу стимулам у роботі.

Раціональність й інтуїція, в якості домінуючих ознак менеджера, спонукають його віддавати всі свої сили й сили співробітників цілям підприємства, відсуваючи на останній план умови праці й відпочинку, матеріальної винагороди.

Діагностування індивідуально-психічних якостей управлінців, на нашу думку, сприяє об'єктивному пізнанню педагогами їх і допомагає у визначенні потенційно слабких сторін, які можуть проявитися при виконанні ними управлінських функцій, а також сприяє оптимальному підбору методів, методик і технологій підготовки до управлінської діяльності.

Так, для розвитку творчого потенціалу, образності мислення та його інтуїтивності, оригінальності ідей, фантазії необхідним є застосування в навчальному процесі різноманітних *інтерактивних технологій* (інноваційні, пошуково-апробаційні ігри) та *евристичних* (мозковий штурм, методи синектики, асоціацій тощо) *методів*, у процесі застосування яких активізується навчальна діяльність, генерується велика кількість ідей і пропозицій, що сприяє усуненню стереотипів мислення й відбору продуктивних ідей.